

A Kúria a dr. Frei János ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Andor Miklós ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Budapest Környéki Munkaügyi Bíróságnál 8.M.585/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.499/2013/3. számú részítéletével jogerősen elbírált perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. december 10. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.499/2013/3. számú részítéletét ítéletnek tekinti, és azt hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint és 2.700 (kettőezer-hétszáz) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felek 2010. január 5-én létesítettek munkaviszonyt, amely szerint a felperes lovardavezető munkakört látott el. Három hónap próbaidő kikötésével 2010. április 5-ében határozták meg annak lejártát.

Az alperes ügyvezetője 2010. április 4-én megbeszélésre hívta a felperest, amely német nyelven zajlott. A munkáltatói jogkör gyakorlója közölte, hogy próbaidő alatt azonnali hatállyal szünteti meg a munkaviszonyt, mire a felek között éles szóváltásra került sor, majd a felperes elhagyta az irodát. Az ügyvezető még ugyanezen a napon jegyzőkönyvet vett fel arról, hogy a felperes próbaidős munkaviszonyát a próbaidő lejártá előtt azonnali hatállyal megszüntette, erről a felperest tájékoztatta. A jegyzőkönyv szerint az ügyvezető megkísérelte átadni a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó okiratot, azonban a felperes - miután az alperes ügyvezetője szóban közölte vele annak tartalmát - az átvételt megtagadta, egyéb, a munkaviszony megszüntetését tudomásul vevő irat aláírásával együtt. A jegyzőkönyvet az ügyvezetőn kívül F.L., K.Z., P.E. írták alá.

A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes szóban, jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát, és a jogellenesség jogkövetkezményeit is igényelte. Hivatkozása szerint a megbeszélésen a felperes és az alperesi ügyvezető volt jelen, azon harmadik fél nem vett részt, a társalgás német nyelven folyt, a lovardában dolgozók pedig ezt a nyelvet nem ismerik. A felperes hivatkozott arra, hogy az alperes csak a perben terjesztette elő a megszüntető okirat átvételének megtagadásáról szóló jegyzőkönyvet és a megszüntető okiratot. P.E. és K.Z. nem voltak jelen az állítólagos megtagadásnál, a jegyzőkönyvet aláíró F.L. pedig érdektelen tanúnak nem tekinthető.

A Budapest Környéki Munkaügyi Bíróság 8.M.585/2010/47. számú közbenső ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen

szüntette meg a felperes munkaviszonyát 2010. április 4-én, amely a közbenső ítélet jogerőre emelkedésének napján szűnik meg.

A munkaügyi bíróság közbenső ítéletében az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 81. §-ának (1) bekezdésében, valamint a (3) bekezdésében, és a 87. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakra, valamint az Mt. 6. § (4) bekezdésére, és a Pp. 164. §-ára és 206. §-ának (1) bekezdésére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperessel a munkaviszonyát azonnali hatállyal megszüntető okiratban foglaltakat a próbaidő tartama alatt közölte. Ezt azonban kétséget kizáróan nem sikerült bizonyítania.

A bíróság F.L., K.Z. és P.E. tanúvallomása alapján sem találta kétséget kizáróan megállapíthatónak, hogy a megszüntető okirat a felperessel szabályszerűen közlésre került. F.L. a német nyelvet nem beszélte, így a megbeszélés tartalmát hitelt érdemlően nem tudta igazolni. Az általa állítólagosan elolvasott okirat vonatkozásában tett előadása sem volt meggyőző, mert az iratok példányszámát és a használt nyelvet nem a perben csatolt okiratokkal egyezően adta elő. P.E. és K.Z. csak az ügyvezető és F.L. saját kezű aláírását tanúsították, mert a megbeszélésen nem vettek részt, az ott elhangzottakról nem volt tudomásuk. Minderre tekintettel a jegyzőkönyv bizonyító ereje megdőlt.

A munkaviszonyt a próbaidő alatt bármelyik fél megszüntetheti, azonban ha a fél annak végéhez közeli időpontban kívánja ezt megtenni, úgy saját érdekében is bizonyítania kell a határidőben történő közlést. Függetlenül attól, hogy a felperes a munkaviszonya fennállásának idején az alperes telephelyén lakott, a munkáltató nem volt elzárva attól, hogy postai úton küldje meg az okiratot. A közlés időpontjának azonban ebben az esetben is a próbaidőn belüli időpontra kellett esnie. Az alperes ezzel a lehetőséggel nem élt, így a próbaidőn belüli közlésre egyetlen lehetősége maradt: a személyes átvétel. Az alperes a per folyamán úgy nyilatkozott, hogy korábban nem fordult elő, hogy valakinek próbaidőn belül szüntette meg a munkaviszonyát, és ő az átvételt megtagadta volna. Ehhez képest a felek utóbb egyezően adták elő, hogy F.J. munkaviszonya a perbeli esetet megelőzően ugyanilyen körülmények között szűnt meg. Ezzel az alperes szavahihetősége egyrészt erősen kétségessé vált, másrészt tisztában kellett lennie a megtagadás esetében követendő eljárással. Az alperes nem gondoskodott olyan további személy részvételéről a felperessel folytatott megbeszéléshez, aki annak nyelvét értette volna, így a megbeszélés tartalmát hitelesen tanúsítani tudta volna.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mf.20.499/2013/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta, és a felperes munkaviszony megszüntetés jogellenességének és jogkövetkezményeinek megállapítása iránti keresetét elutasította. Kötelezte a felperest első- és másodfokú perköltség megfizetésére azzal, hogy az illeték az államot terheli.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Pp. 196. §-ának (1) bekezdése szerint a magánokirat az ellenkező bizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy azt magára nézve kötelezőnek ismerte el. A jegyzőkönyvet az alperes állította ki, az az ő nyilatkozatát tartalmazta, a felperes azonban azt nem írta alá. A tanúk által kézjeggyel ellátott jegyzőkönyv ezért a Pp. 196. § (1) bekezdésének helyes értelmezése mellett kizárólag azt tanúsítja, hogy az alperesi ügyvezető az ott írt időpontban megtette a jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatot. Ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítási terhet az alperesre telepítve vizsgálta a megszüntető okirat átadásának körülményeit.

A jogerős részítélet szerint azonban az elsőfokú bíróság túlzott jelentőséget tulajdonított annak a körülménynek, hogy F.L. nem beszélt németül. Figyelembe kellett ugyanis venni, hogy a megbeszélés során a felek ugyan németül beszéltek, azonban az ügyvezető magyarul közvetítette a tanú számára, hogy miről van szó. F.L. a tanúvallomásából megállapíthatóan tisztában volt vele, hogy mi történik. Tanúként elmondta, hogy A.Á. kezében látta az iratot amelyen a felmondás volt, azt el is olvasta. Figyelemmel arra, hogy a perben becsatolt megszüntető okirat magyar és német nyelven készült, a tanú maga is láthatta, hogy az mit tartalmaz. F.L. azt is előadta, hogy a jelenlétében A.Á. át akarta adni az okiratot, de azt a felperes nem fogadta el.

Az elsőfokú bíróság túl nagy jelentőséget tulajdonított annak is, miszerint a tanú a meghallgatásakor nem tudta megjelölni, hogy az okiratok hány példányban, illetve milyen nyelven készültek. Ez F.L. vallomását még életszerűbbé tette.

P.E. tanúvallomása szerint csattanásra, és arra lett figyelmes, hogy a felperes elmegy. Ezután hívták be az irodába, ahol ott volt F.L. is. P.E. és K.Z. vallomása a felperesi érveléssel szemben alátámasztotta, hogy az Mt. 6. § (4) bekezdése szerint kiállított jegyzőkönyv nem a per alatt, hanem a megbeszélést követően készült. M.A. vallomásából is az tűnik ki, hogy a megbeszélésről távozva a felperes elsősorban azt sérelmezte, hogy nem kapta meg a pénzét, valamint a munkaviszony megszűnésekor kiállítandó igazolásokat hiányolta. Mindezekre is figyelemmel annak a körülménynek nem volt kiemelt jelentősége, hogy a személyes átvétel megkísérlése után vagy azt megelőzően az alperes miért nem kísérelte meg a postai kézbesítést.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a perben megfelelően bizonyította, hogy a jogviszony megszüntetéséről szóló okiratnak a felperes részére történő átadását megkísérelte, amely tényről jegyzőkönyvet is felvett.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős részítélet hatályon kívül helyezésére és annak megállapítására irányult, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát 2010. április 4-én szóban.

A felülvizsgálati érvelés szerint - a nem vitatott tényállás

alapján - a munkavállaló semmilyen iratot nem kapott a munkaviszonyának megszüntetésével kapcsolatban, csak a perindítás hatására került elő a bíróságon a 2010. április 4-én kelt munkáltatói nyilatkozat és az ugyanezzel a nappal dátumozott jegyzőkönyv.

Nem készített, és nem is adott át, nem postázott az alperes a munkaviszony megszűnésekor kötelezően kiállítandó leszámolólapokat, TB- és adóigazolásokat, holott ezek elkészítése, kiadása jogszabályi kötelezettsége volt. A munkáltató a munkavállalót nem jelentette be az állami adóhatósághoz, részére munkabért bérjegyzéken nem, csak kézhez teljesített a közterhek befizetése nélkül.

Az alperes nem munkaszerződéssel foglalkoztatta a felperest, hanem munkaköri leírást adott részére, azt is idegen nyelven, 23 nappal később mint a munkakezdet volt. Ez is azt támasztja alá, hogy a törvényben meghatározott feltételektől eltérően történt a felperes foglalkoztatása.

A szóbeli közlést követően is a felperes az alperes telephelyén lakott, napi rendszerességgel feltűnt a lovardában, azonban senki nem próbálta átadni, kézbesíteni részére a már megszüntetett munkaviszonnyal kapcsolatos igazolásokat, a felmondást, illetve a jegyzőkönyvet.

A felperes mindvégig következetesen állította, hogy írásbeli nyilatkozatot nem kívántak neki átadni, míg F.L., az alperes alkalmazottja tanúként nem emlékezett, hogy „hogyan került a jegyzőkönyv aláírásra” (jegyzőkönyv, 8. oldal 4. bekezdés).

Megállapítható, hogy F.L. az eseményeknek nem volt közvetlen tanúja, kizárólag A.Á. elmondásából értesült, és az ő utasítására járt el, ami az alkalmazotti mivoltából fakadt, így nem is tekinthető érdektelen és független tanúnak szemben Ma.A.-val, aki egyik féllel sem állt függőségi viszonyban.

A felperes álláspontja szerint az alperes jogellenesen szüntette meg a munkaviszonyát az Mt. 87. § (2) bekezdése és a 6. § (2) bekezdés alapján tekintettel arra, hogy a 2010. április 4-ei munkaviszony megszüntetést célzó munkáltatói intézkedést nem foglalta írásba, a felperesnek azt nem adta át.

A felülvizsgálati érvelés szerint a jogerős határozat jogellenes, az sérti a Pp. 206. §-ában, illetve a 221. §-ában foglaltakat.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős részítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban is irányadó tényállás szerint a felperes és az alperes ügyvezetője 2010. április 4-én négy szemközti megbeszélést folytatott, amely végén szóváltásba keveredtek.

A munkáltatói jogkör gyakorlója - a felperes tagadásával szemben - állította, hogy a kezében lévő próbaidő alatti jogviszonyt megszüntető iratot megkísérelte átadni, amit a munkavállaló nem fogadott el. Ezt az előadását támasztotta alá F.L. a

tanúvallomásában, amely szerint „amikor behívott A.Á. az irodájába, akkor ott volt a felperes is. Egyébként a külső részben voltam, de amikor behívott, akkor már hárman voltunk az irodájában. Amikor behívtak, akkor A.Á. elmondta, hogy a felperesnek a felmondását akarja átadni, majd ezt követően beszéltek a felperessel, valamit németül" (jegyzőkönyv, 7. oldal utolsó előtti bekezdés). A tanú azt is vallotta, hogy „én nem beszélek németül, de azt egyértelműen megértettem, hogy A.Á. megpróbál átadni egy papírt a felperesnek, amit a felperes nem hajlandó aláírni. Ekkor A.Á. azt mondta magyarul és németül is, hogy írunk egy jegyzőkönyvet, amiből egy újabb német nyelven lefolytatott szóváltás kerekedett. A beszélgetés német nyelven zajlott, de ezalatt, mialatt ők beszélgettek, átfutottam a papírt, és utána mondta A.Á., hogy akkor írunk egy jegyzőkönyvet" (jegyzőkönyv, 8. oldal 1. bekezdés). „Majd utána A.Á. megírta ezt a jegyzőkönyvet, én pedig tanúként aláírtam. Miközben a jegyzőkönyvet A.Á. írta, a felperes eközben hagyta el a helyszínt" (jegyzőkönyv, 8. oldal 3. bekezdés).

A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy P.E. és K.Z. tanúvallomása alkalmas volt annak alátámasztására, hogy a jegyzőkönyv – amely az Mt. 6. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelt – nem a per során, hanem az eseményeket követően került kiállításra.

M.Z. nem volt az eseményeknek a tanúja, kizárólag a felperes előadásából szerzett tudomást a történetekről, így a többi rendelkezésre álló, és zárt logikai láncot képező bizonyíték megdöntésére a vallomása önmagában nem alkalmas.

Alaptalanul állította a felperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a másodfokú bíróság túl nagy jelentőséget tulajdonított F.L. vallomásának, mivel ő az alperes alkalmazottja, és így részéről elfogulatlan vallomás nem volt elvárható. Ezzel szemben a következetes ítélkezési gyakorlat szerint a tanú nyilatkozatát nem lehet elfogultnak tekinteni önmagában azon az alapon, mert változatlanul a munkáltató alkalmazásában áll (BH.1999.260.)

A másodfokú bíróság a jogviszony megszüntetés jogellenessége körében a rendelkezésre álló adatokat, bizonyítékokat, a felek nyilatkozatait a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően egybevetés útján, összességében értékelte, melyről a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, indokolási kötelezettségének eleget téve jogszerűen számot adott. Mérlegelése megfelelt a logika szabályainak, és nem minősült iratellenesnek, vagy kirívóan okszerűtlennek.

A fentiekből is következően azt lehetett megállapítani, hogy az alperes a próbaidő alatti írásba foglalt munkaviszonyt megszüntető intézkedést kézbesíteni próbálta, amely a felperes magatartása miatt hiúsult meg [Mt. 81. § (3) bekezdés, 87. § (1) bekezdés d) pont].

A felülvizsgálati kérelemnek a jogszabállyal ellentétes munkaviszony létesítésére vonatkozó érvelése jelen perben nem volt értékelhető, mivel ez nem képezte a kereset részét sem, a bíróságok

pedig csak az abban foglaltakat értékelhették (Pp. 215. §).

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős részítéletet ítéletnek tekintette, és a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Kötelezte a pervesztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. december 10.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:Nné tisztviselő